

Vergaderjaar 1993-1994

23 777

Wet inzake de wisselkantoren

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van Wet inzake de wisselkantoren.

De toelichtende memorie (en bijlagen) die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 28 juni 1994

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het, ter bescherming van het financiële stelsel in Nederland en met het oog op het tegengaan van het witwassen van gelden en de uitvoering van de Wet identificatie bij financiële dienstverlening 1993 en de Wet melding ongebruikelijke transacties, wenselijk is te voorzien in een registratie van en een toezicht op wisselkantoren;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I. INLEIDENDE BEPALINGEN

Paragraaf 1. Definities

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. wisselkantoor: de natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennoot-

S-AFE

schap die beroeps- of bedrijfsmatig ten behoeve van of op verzoek van een ander wisseltransacties uitvoert;

b. wisseltransacties: het wisselen van munten of bankbiljetten, het uitbetalen van munten of bankbiljetten tegen inlevering van een of meer cheques, het uitbetalen van munten of bankbiljetten op vertoon van een credit-card en andere door Onze Ministers aan te wijzen transacties;

c. register: het register bedoeld in artikel 3;

d. de Bank: De Nederlandsche Bank N.V.;

e. Onze Ministers: Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Justitie.

Paragraaf 2. Taak van de Bank

Artikel 2

De Bank voert de registratie van wisselkantoren en oefent toezicht uit op de wisselkantoren overeenkomstig de bepalingen van deze wet.

HOOFDSTUK 2. DE REGISTRATIE EN HET TOEZICHT

Artikel 3

1. Er is een register van wisselkantoren dat door de zorg van de Bank wordt gehouden.

2. De Bank draagt zorg voor de inschrijving van ieder wisselkantoor dat daarom verzoekt, tenzij de Bank op grond van de betrouwbaarheid van een van de in het derde lid bedoelde personen of op grond van de bedrijfsvoering of de administratieve organisatie:

a. van oordeel is dat hierdoor de integriteit van het financiële stelsel wordt aangetast of aannemelijk is dat deze zou kunnen worden aangetast;

b. een redelijk vermoeden heeft dat het wisselkantoor of een of meer van de in het derde lid genoemde personen zich schuldig maakt of schuldig zal maken aan heling van geld, of

c. van oordeel is dat de bedrijfsvoering of de administratieve organisatie onvoldoende is om aan de op het wisselkantoor rustende wettelijke verplichtingen te voldoen.

3. Het verzoek om inschrijving bevat de volgende gegevens:

a. de identiteit en de antecedenten van de bestuurders van het wisselkantoor;

b. de identiteit en de antecedenten van degenen die het dagelijks beleid van het wisselkantoor bepalen of mede bepalen;

c. de identiteit en de antecedenten van de personen die rechtstreeks of middellijk bevoegd zijn de onder a en b bedoelde personen te benoemen of te ontslaan;

d. de naam, het adres en de vestigingsplaats van het wisselkantoor en het adres en de vestigingsplaats van de bijkantoren daarvan;

e. de voorziene bedrijfsvoering en administratieve organisatie van het wisselkantoor;

f. het nummer van inschrijving bij de Kamer van Koophandel;

g. andere door Onze Ministers aan te wijzen gegevens.

4. De Bank beslist binnen acht weken op het verzoek.

5. In het register worden opgenomen de naam, het adres en de vestigingsplaats van het wisselkantoor, het adres en de vestigingsplaats van de bijkantoren, de datum van inschrijving van het wisselkantoor in het register en het nummer van inschrijving bij de Kamer van Koophandel.

6. Het wisselkantoor dat is ingeschreven in het register is verplicht iedere wijziging die optreedt in de in het derde lid bedoelde gegevens onverwijld schriftelijk aan de Bank mee te delen.

Artikel 4

1. Het is verboden als wisselkantoor werkzaam te zijn.
2. Het in het eerste lid vervatte verbod is niet van toepassing op:
 - a. degene die als wisselkantoor is ingeschreven in het register;
 - b. de Bank;
 - c. kredietinstellingen die ingevolge artikel 52, tweede lid, onder a of b, van de Wet toezicht kredietwezen 1992 zijn ingeschreven;
 - d. kredietinstellingen die ingevolge artikel 52, tweede lid, onder c of d, van de Wet toezicht kredietwezen 1992 zijn ingeschreven, voorzover de werkzaamheden als wisselkantoor ingevolge artikel 31, tweede lid, onderscheidenlijk artikel 32, tweede lid, van die wet in Nederland mogen worden uitgeoefend;
 - e. financiële instellingen die ingevolge artikel 52, tweede lid, onder e, f of g, van de Wet toezicht kredietwezen 1992 zijn ingeschreven, voorzover de werkzaamheden als wisselkantoor ingevolge artikel 45, artikel 50, onderscheidenlijk artikel 51, van die wet mogen worden uitgeoefend.

Artikel 5

1. Onze Ministers kunnen, de Bank gehoord, vrijstelling of, op verzoek, ontheffing verlenen van het in artikel 4, eerste lid, vervatte verbod.
2. In door Onze Ministers te bepalen gevallen kan de in het eerste lid bedoelde ontheffing namens Onze Ministers worden verleend door de Bank.
3. Aan de vrijstelling en aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden en beperkingen worden gesteld.

Artikel 6

1. De Bank haalt de inschrijving door:
 - a. op verzoek van het wisselkantoor;
 - b. ingeval van overlijden van de natuurlijke persoon die het bedrijf van wisselkantoor uitoefent;
 - c. ingeval het wisselkantoor of de natuurlijke persoon die het bedrijf van wisselkantoor uitoefent, in staat van faillissement is verklaard;
 - d. in geval van ontbinding van de rechtspersoon of vennootschap die het bedrijf van wisselkantoor uitoefent;
 - e. ingeval van beëindiging van de werkzaamheden als wisselkantoor.
2. De Bank kan de inschrijving doorhalen:
 - a. in geval het wisselkantoor kennelijk niet langer wisseltransacties uitvoert;
 - b. ingeval het wisselkantoor niet voldoet aan zijn wettelijke verplichtingen;
 - c. ingeval de Bank op grond van de betrouwbaarheid van een van de in artikel 3, derde lid, bedoelde personen, of op grond van de bedrijfsvoering of de administratieve organisatie:
 - 1°. van oordeel is dat de integriteit van het financiële stelsel wordt aangetast of aannemelijk is dat deze zou kunnen worden aangetast;
 - 2°. een redelijk vermoeden heeft dat het wisselkantoor of een of meer van de in artikel 3, derde lid, bedoelde personen zich schuldig maakt of schuldig zal maken aan heling van geld, of
 - 3°. van oordeel is dat de bedrijfsvoering of de administratieve organisatie onvoldoende is om aan de op het wisselkantoor rustende wettelijke verplichtingen te voldoen;
 - d. ingeval de Bank informatie bekend wordt die, was zij haar bekend geweest op het moment van het verzoek om inschrijving, ertoe geleid zou hebben dat het verzoek niet zou zijn ingewilligd;
 - e. indien een der bestuurders of degene die het dagelijks beleid van het

wisselkantoor bepaalt of mede bepaalt, in staat van faillissement is verklaard;

f. de Bank niet binnen de door haar te bepalen termijn de ingevolge artikel 8, tweede lid, verschuldigde betaling heeft ontvangen.

Artikel 7

1. Van de inschrijving in het register dan wel van de doorhaling van de inschrijving in het register wordt door de zorg van de Bank binnen twee weken na de dag waarop deze heeft plaatsgevonden, mededeling gedaan in de Staatscourant.

2. In de maand januari van elk jaar wordt door de zorg van de Bank een afschrift van het register naar de stand van 31 december van het voorafgaande jaar in de Staatscourant geplaatst.

3. Een afschrift van het register ligt voor een ieder kosteloos ter inzage ten kantore van de Bank.

Artikel 8

1. Het wisselkantoor is ter zake van het verzoek van inschrijving in het register aan de Bank een bedrag verschuldigd waarvan de hoogte door Onze Minister van Financiën wordt vastgesteld.

2. Het wisselkantoor dat is ingeschreven in het register is jaarlijks, ter zake van de dekking van de kosten verbonden aan het toezicht op de geregistreerde wisselkantoren, aan de Bank een bedrag verschuldigd waarvan de hoogte door Onze Minister van Financiën wordt vastgesteld.

3. De hoogte van de in dit artikel bedoelde bedragen wordt zodanig vastgesteld dat deze bedragen gezamenlijk ten hoogste gelijk zijn aan de kosten die de Bank maakt ter zake van de registratie van wisselkantoren en ter zake van het toezicht dat zij uitoefent op geregistreerde wisselkantoren.

HOOFDSTUK 3. CONTROLE EN INLICHTINGEN

Artikel 9

1. De Bank is bevoegd van elk geregistreerd wisselkantoor inlichtingen te verlangen, voor zover dat voor de vervulling van haar taak redelijkerwijs nodig is. Een wisselkantoor waarvan de inlichtingen worden verlangd is verplicht deze binnen de door de Bank te stellen termijn te verstrekken.

2. Een geregistreerd wisselkantoor is verplicht binnen een door de Bank te stellen termijn aan de Bank een periodieke rapportage te zenden omtrent haar bedrijfsvoering en administratieve organisatie. De Bank bepaalt de wijze waarop de rapportage moet geschieden en de perioden waarop de rapportage betrekking heeft.

Artikel 10

De Bank is bevoegd bij iedere natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap, van welke de Bank vermoedt, dat zij een wisselkantoor in de zin van artikel 1 van deze wet is, alle inlichtingen in te winnen of te doen inwinnen, die redelijkerwijze geacht kunnen worden nodig te zijn om zulks te beoordelen. De natuurlijke persoon van wie en de rechtspersoon of vennootschap waarvan de Bank deze inlichtingen verlangt is verplicht deze binnen de door de Bank te stellen termijn te verstrekken.

Artikel 11

1. De Bank is bevoegd van iedere kredietinstelling of financiële instelling die ingevolge artikel 52, tweede lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992 is ingeschreven, inlichtingen te verlangen betreffende de door die instelling met een wisselkantoor verrichte transacties, voor zover dat voor de vervulling van haar taak redelijkerwijs nodig is.

2. Een instelling, als bedoeld in het eerste lid, waarvan inlichtingen worden verlangd is verplicht deze binnen de door de Bank te stellen termijn te verstrekken.

3. Voor zover de in het eerste lid bedoelde inlichtingen gegevens betreffen die de instelling aan de Bank verstrekt uit hoofde van de Wet financiële betrekkingen buitenland 1994, kan de instelling aan de in het tweede lid genoemde verplichtingen voldoen door die gegevens aan te merken als verstrekt uit hoofde van deze wet.

Artikel 12

1. De door de Bank met het toezicht belaste personen zijn bevoegd elke plaats te betreden voor zover dat voor de vervulling van hun taak redelijkerwijs nodig is.

2. Zo nodig verschaffen de door de Bank met het toezicht belaste personen zich toegang met behulp van de sterke arm.

3. De door de Bank met het toezicht belaste personen zijn bevoegd van gegevens, gegevensdragers en bescheiden kopieën te maken.

4. Indien het maken van kopieën niet ter plaatse kan geschieden, zijn de door de Bank met het toezicht belaste personen bevoegd de gegevens, gegevensdragers en bescheiden voor dat doel voor korte tijd mee te nemen tegen een door hen af te geven schriftelijk bewijs.

Artikel 13

1. Bij de uitoefening van hun taak dragen de door de Bank met het toezicht belaste personen een legitimatiebewijs bij zich.

2. Onverminderd artikel 1, eerste en tweede lid, van de Algemene wet op het binnentreden tonen zij hun legitimatiebewijs desgevraagd aanstonds.

3. Het legitimatiebewijs bevat een foto van de door de Bank met het toezicht belaste persoon en vermeldt in ieder geval diens naam en hoedanigheid.

Artikel 14

De Bank kan, voorzover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van haar taak, aan geregistreerde wisselkantoren aanbevelingen en algemene richtlijnen geven met betrekking tot de bedrijfsvoering en de administratieve organisatie, daaronder begrepen de financiële administratie en de interne controle.

HOOFDSTUK 4. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 15

Het is aan iedere financiële instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet identificatie bij financiële dienstverlening 1993, verboden om aan wisselkantoren waarop naar genoemde instelling weet of redelijkerwijs kan vermoeden het verbod van artikel 4, eerste lid, van toepassing is, financiële diensten te verlenen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van die wet.

Artikel 16

Het is aan een ieder die uit hoofde van deze wet of van krachtens deze wet genomen besluiten enige taak vervult, verboden van gegevens of inlichtingen, ingevolge deze wet verstrekt, of van een instantie als bedoeld in artikel 19 verkregen, of van gegevens of inlichtingen, bij het onderzoek van boeken, bescheiden of andere gegevensdragers verkregen, verder of anders bekendheid te geven dan voor de uitoefening van zijn taak of door deze wet wordt geëist.

Artikel 17

De Bank licht het meldpunt bedoeld in artikel 2 van de Wet melding ongebruikelijke transacties in, indien zij bij de uitoefening van haar bij deze wet opgelegde taak feiten ontdekt die duiden op heling van geld.

Artikel 18

1. De Bank is, in afwijking van artikel 16, bevoegd om gegevens of inlichtingen verkregen bij de vervulling van de haar ingevolge deze wet opgedragen taak, te verstrekken aan Nederlandse of buitenlandse overheidsinstanties dan wel aan Nederlandse of buitenlandse van overheidswege aangewezen instanties die belast zijn met het toezicht op financiële markten of op natuurlijke personen, rechtspersonen en vennootschappen die op die markten werkzaam zijn, tenzij:

- a. het doel waarvoor de gegevens of inlichtingen zullen worden gebruikt onvoldoende bepaald is;
- b. het beoogde gebruik van de gegevens of inlichtingen niet past in het kader van het toezicht op financiële markten of op natuurlijke personen, rechtspersonen en vennootschappen die op die markten werkzaam zijn;
- c. de verstrekking van de gegevens of inlichtingen zich niet zou verdragen met de Nederlandse wet of de openbare orde;
- d. de geheimhouding van de gegevens of inlichtingen niet in voldoende mate is gewaarborgd;
- e. de verstrekking van de gegevens of inlichtingen redelijkerwijs in strijd is of zou kunnen komen met de belangen die deze wet beoogt te beschermen; of
- f. onvoldoende is gewaarborgd dat de gegevens of inlichtingen niet zullen worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor deze worden verstrekt.

2. Indien een buitenlandse instantie als bedoeld in het eerste lid aan degene die gegevens of inlichtingen op grond van dat lid heeft verstrekt, verzoekt om die gegevens of inlichtingen te mogen gebruiken voor een ander doel dan waarvoor zij zijn verstrekt, mag dat verzoek slechts worden ingewilligd:

- a. voor zover het beoogde gebruik niet in strijd is met het eerste lid; dan wel
- b. voor zover die buitenlandse instantie op een andere wijze dan in deze wet voorzien vanuit Nederland met inachtneming van de daarvoor geldende procedures voor dat andere doel de beschikking over die gegevens of inlichtingen zou kunnen verkrijgen; alsmede
- c. pas na overleg met Onze Minister van Justitie indien het in de aanhef bedoelde verzoek betrekking heeft op een onderzoek naar strafbare feiten.

Artikel 19

1. Ter uitvoering van verdragen tot uitwisseling van gegevens of inlichtingen dan wel ter uitvoering van bindende besluiten van volkenrechtelijke organisaties met betrekking tot het toezicht op financiële markten of op natuurlijke personen en rechtspersonen die op die markten

werkzaam zijn, is de Bank bevoegd ten behoeve van een instantie die werkzaam is in een Staat die met Nederland partij is bij een verdrag of die met Nederland valt onder eenzelfde bindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie, en die in die Staat belast is met de uitvoering van wettelijke regelingen inzake het toezicht op het kredietwezen of wisselkantoren, inlichtingen te vragen aan of een onderzoek in te stellen of te doen instellen bij ieder geregistreerd wisselkantoor dat ingevolge deze wet onder haar toezicht valt dan wel bij een ieder waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij over gegevens of inlichtingen beschikt die van belang kunnen zijn voor de uitvoering van de wettelijke regelingen als hiervoor bedoeld.

2. Degene aan wie gegevens of inlichtingen als bedoeld in het eerste lid worden gevraagd, verstrekt deze gegevens of inlichtingen binnen een door de Bank te stellen termijn.

3. Degene bij wie een onderzoek als bedoeld in het eerste lid wordt ingesteld, verleent aan de persoon die het onderzoek verricht alle medewerking die nodig is voor een goede uitvoering van dat onderzoek, met dien verstande dat degene bij wie het onderzoek wordt ingesteld slechts kan worden verplicht tot het verlenen van inzage in boeken, zakelijke bescheiden of andere informatiedragers.

Artikel 20

1. De Bank verstrekt aan de autoriteiten die ingevolge de Wet toezicht kredietwezen 1992, de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993, de Wet toezicht beleggingsinstellingen onderscheidenlijk de Wet toezicht effectenverkeer, belast zijn met het toezicht op kredietinstellingen, verzekeraars, beleggingsinstellingen onderscheidenlijk effectenbemiddelaars en vermogensbeheerders, de gegevens of inlichtingen die zij heeft verkregen bij de vervulling van de haar ingevolge deze wet opgedragen taak en die betrekking hebben op de betrouwbaarheid van de personen als bedoeld in artikel 3, derde lid, onder a tot en met c, voorzover de Bank van oordeel is dat de gegevens of inlichtingen van belang zijn of zouden kunnen zijn voor het toezicht dat door die andere autoriteit wordt uitgeoefend.

2. De in het eerste lid bedoelde verplichting geldt niet in het geval de gegevens of inlichtingen zijn verkregen van een buitenlandse instantie als bedoeld in artikel 18.

Artikel 21

1. De Bank kan toestaan dat een functionaris van een buitenlandse instantie als bedoeld in artikel 19, eerste lid, deelneemt aan de uitvoering van een verzoek als bedoeld in dat lid.

2. De verplichting, omschreven in het derde lid van artikel 19, geldt eveneens jegens de in het eerste lid bedoelde functionaris.

3. De in het eerste lid bedoelde functionaris volgt de aanwijzingen op van de persoon die met de uitvoering van het verzoek is belast.

HOOFDSTUK 5. BEROEP

Artikel 22

De belanghebbende bij een op grond van deze wet gegeven beschikking kan daartegen beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

HOOFDSTUK 6. WIJZIGINGEN VAN ANDERE WETTEN

Artikel 23

In artikel 68, vierde lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992, wordt na «een autoriteit als bedoeld in het eerste lid» toegevoegd: danwel de autoriteit die belast is met de uitvoering van de Wet inzake de wisselkantoren.

Artikel 24

In artikel 11, vierde lid, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993, wordt na «een autoriteit als bedoeld in het eerste lid» toegevoegd: danwel de autoriteit die belast is met de uitvoering van de Wet inzake de wisselkantoren.

Artikel 25

In artikel 27a, vierde lid, van de Wet toezicht beleggingsinstellingen wordt na «een autoriteit als bedoeld in het eerste lid» toegevoegd: danwel de autoriteit die belast is met de uitvoering van de Wet inzake de wisselkantoren.

Artikel 26

In artikel 24a, vierde lid, van de Wet toezicht effectenverkeer wordt na «een autoriteit als bedoeld in het eerste lid» toegevoegd: danwel de autoriteit die belast is met de uitvoering van de Wet inzake de wisselkantoren.

HOOFDSTUK 7. SLOTBEPALINGEN

Artikel 27

In de Wet op de economische delicten wordt aan artikel 1 onder 2° toegevoegd: de Wet inzake de wisselkantoren, de artikelen 4, eerste lid, 5, derde lid, 9, 10, tweede volzin, 11, tweede lid, en 15.

Artikel 28

1. De in artikel 4, eerste lid, vervatte verbodsbepaling blijft buiten toepassing tot de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van inwerkingtreding van deze wet.
2. Met ingang van de in het eerste lid bedoelde dag geldt de in artikel 4, eerste lid, vervatte verbodsbepaling niet ten aanzien van degene die in de aan die dag voorafgaande periode bij de Bank een verzoek om registratie heeft ingediend en tot de tweede dag nadat de Bank zijn beslissing op het verzoek heeft verzonden.
3. In plaats van de in artikel 3, vierde lid, genoemde termijn geldt voor het nemen van een beslissing als bedoeld in het tweede lid een termijn van 13 weken.

Artikel 29

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 30

Deze wet kan worden aangehaald als: Wet inzake de wisselkantoren.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

De Minister van Justitie,